

00:00.000 --> 00:07.320

Hei og velkommen til en ny episode av Rødgrønn Sone.

00:07.600 --> 00:08.720

Mitt navn er Terje.

00:09.080 --> 00:13.320

Dagens episode skal handle om problematikken rundt piratkopiering.

00:13.400 --> 00:17.920

Tolletatens samfunnsoppdrag innebærer å tilse at grensekristne

00:17.920 --> 00:22.840

vareførsel foregår effektivt og i henhold til gjeldende lov og

00:22.880 --> 00:28.880

regelverk. Dette med på å sikre at lovlydige aktører får rettferdige

00:28.880 --> 00:30.560

konkurransvilkår i det norske markedet.

00:30.680 --> 00:34.760

En viktig del av samfunnsoppdraget er derfor å arbeide mot

00:34.920 --> 00:37.000

spredningen av piratkopier.

00:37.200 --> 00:41.560

I 2022 ble det ifølge årsrapporten avdekket 25 alvorlige

00:41.720 --> 00:43.640

regelverksbrudd på dette feltet.

00:43.880 --> 00:48.680

Piratkopier er varer som ulovlig har benyttet seg av andres

00:48.720 --> 00:51.160

patent, design eller varemerke.

00:51.200 --> 00:54.960

Dette er et felt som er svært strengt regulert i Norge gjennom

00:55.560 --> 00:59.960

merkevareloven, designloven, patentloven og åndsverksloven.

01:00.080 --> 01:04.760

Piratkopierte varer kan utgjøre stor risiko for flere parter.

01:04.840 --> 01:09.000

Et risikoaspekt med piratkopierte varer er den økonomiske.

01:09.240 --> 01:13.560

Både det offentlige og det private vil kunne tape inntekter på at

01:13.560 --> 01:15.720

piratkopierte varer spres i markedet.

01:15.800 --> 01:21.480

Tolletaten krever blant annet inn toll og MVA på vegne av staten som

01:21.480 --> 01:23.040

bidrar til inntekter i statskassen.

01:23.080 --> 01:27.480

Gjennom svekket finansiering kan velferdssystemet bli svekket over tid.

01:27.520 --> 01:32.200

Også får private aktører ha piratkopier alvorlige konsekvenser.

01:32.360 --> 01:36.960

Spredning av piratkopier bidrar blant annet til at merkevaren svekkes.

01:37.160 --> 01:42.040

Dette vil på sikt kunne bidra til tap av økonomiske inntekter og

01:42.040 --> 01:43.520

arbeidsplasser kan gå tapt.

01:43.760 --> 01:50.600

Et annet aspekt med piratkopier er hva de kriminelle bruker inntekten

01:51.120 --> 01:52.480

fra piratkopiene til.

01:52.880 --> 01:58.800

De kan blant annet bruke det til å finansiere annen ulovlig virksomhet, for

01:58.800 --> 02:00.960

eksempel menneskehandel eller terror.

02:01.080 --> 02:07.080

Arbeidsforholdene til arbeiderne er også et aspekt som gjør at piratkopier er

02:07.080 --> 02:11.400

uetisk. De benytter ofte mennesker i sårbare situasjoner og gir dem dårlige

02:11.400 --> 02:12.800

arbeidsforhold.

02:12.920 --> 02:17.520

Sikkerhetsrisikoen er også et aspekt i tillegg til den økonomiske risikoen som gjør at

02:17.520 --> 02:20.640

piratkopier kan anses som svært alvorlig.

02:20.680 --> 02:26.800

Piratkopier har ikke gjennomgått samme produktkontroll og kvalitetskontroll som

02:26.800 --> 02:32.320

originale varer. Dette er et problem som er svært synlig i Russland for tiden.

02:32.360 --> 02:39.080

Innenfor luftfarten har russiske flyselskaper blitt tvunget til å sette flere av sine

02:39.080 --> 02:44.560

fly på bakken etter at vestlige sanksjoner som følger krigen i Ukraina gjør det

02:44.560 --> 02:49.560

vanskelig å få tak i originale erstatnings- og reservedeler til flyene.

02:49.720 --> 02:56.680

Tolletaten har siden krigen startet brukt vesentlige ressurser på å håndheve

02:57.040 --> 03:03.680

handelssanksjonene. Tolletaten jobber brett for å kunne hindre innførsel av piratkopier.

03:03.960 --> 03:09.640

De jobber blant annet opp imot andre tollmyndigheter i EU og opp imot private

03:09.680 --> 03:16.600

næringslivet. Tolletaten kan på oppfordring fra næringslivet, rettighetshaver eller på

03:16.640 --> 03:21.520

eget initiativ tilbakeholde varer hvis det er mistanke om piratkopier.

03:21.640 --> 03:26.680

Tolletaten skal i slike tilfeller varsle de involverte partene og gi dem en

03:26.680 --> 03:28.360

sjanse til å ordne seg imellom.

03:28.400 --> 03:33.480

Tolletaten vil etter at saken er ferdig behandlet, destruere eller fri varene avhengig av

03:34.040 --> 03:40.080

resultatet. Også som privatperson er det enkelte forbehold som vi kan ta for å hindre

03:40.080 --> 03:43.080

at vi blir utsatt for å kjøpe piratkopierte varer.

03:43.400 --> 03:50.760

Vi kan bruke syndfornuft og være kritiske til unormalt gode tilbud, og vi bør

03:50.760 --> 03:56.560

handle gjennom offisielle eller autoriserte kanaler på nett og i butikk.

03:56.720 --> 04:01.840

Avslutningsvis så vil jeg takke deg som lyttet, og så vil jeg også takke seniorrådgiver i

04:01.840 --> 04:07.440

Tolletaten, Ingeborg Anna, for gode innspill i forbindelse med forberedelsene til

04:07.440 --> 04:11.720

episoden. Vil du møte mer om piratkopiproblematikken, så kan det være verdt å

04:11.720 --> 04:17.280

sjekke ut velgekte.no, som er en nettside utarbeidet av Tolletaten i samarbeid med

Patentstyret.

04:17.280 --> 04:18.880

Takk for at du lyttet.